

skupiny prací práce zařazené do jednotlivých platových tříd zvláštním právním předpisem, a to:

1. skupina prací zahrnuje práce v 1. a 2. platové třídě,
2. skupina prací zahrnuje práce ve 3. a 4. platové třídě,
3. skupina prací zahrnuje práce v 5. a 6. platové třídě,
4. skupina prací zahrnuje práce v 7. a 8. platové třídě,
5. skupina prací zahrnuje práce v 9. a 10. platové třídě,
6. skupina prací zahrnuje práce v 11. a 12. platové třídě,
7. skupina prací zahrnuje práce ve 13. a 14. platové třídě a
8. skupina prací zahrnuje práce v 15. a 16. platové třídě (nařízení vlády č. 567/2006 Sb.).

Zvýšení minimální mzdy je žádoucí

Pro navýšení minimální mzdy jsou stále splněny základní předpoklady v podobě příznivého vývoje ekonomiky a s ní související situací na trhu práce. Vývoj základních makroekonomických ukazatelů, které charakterizují vývoj českého hospodářství, tj. hrubého domácího produktu, zaměstnanosti, nezaměstnanosti a inflace, je velmi pozitivní, proto zvyšování minimální mzdy je namístě.

Jak uvedeno výše, dalším záměrem intenzivnějšího zvyšování minimální mzdy, resp. výdělků všeobecně je přiblížení mzdové úrovně v České republice ke mzdám, kterými jsou zaměstnanci odměňováni ve vyspělejších evropských zemích. Na nominální dynamiku růstu průměrné mzdy působí zejména vysoká poptávka po pracovní síle, zejména její nedostatek v řadě průmyslových oborů a profesí, a zostřená mzdová konkurence mezi zaměstnavateli.

Nižší průměrná mzda byla zaznamenána z evropských zemí např. v Estonsku, Řecku nebo Portugalsku. Průměr za země OECD činil 46 686 dolarů v paritě kupní síly (v ČR 26 962 dolarů v paritě kupní síly). Více než dvojnásobnou úroveň výdělků mají podle zveřejněné statistiky zaměstnanci v Nizozemsku, Dánsku, Švýcarsku, Lucembursku a Islandu.

Zákonem je minimální mzda stanovena ve 22 z 28 států Evropské unie. V České republice činila minimální mzda k 1. lednu 2019 podle databáze Eurostatu 519 eur, což je šestá nejnižší úroveň ze sledovaných zemí.

Nepříznivě pro Českou republiku vyznívá rovněž mezinárodní srovnání s ostatními státy v rámci tzv. Visegrádské skupiny, ze kterého vyplývá, že je v České republice nejnižší minimální mzda.

Dopady zvýšení minimální mzdy

Zvýšení minimální mzdy by se mělo pozitivně projevit také ve vyšších příjmech systémů sociálního a zdravotního pojištění. Předpokládáný nárůst příjmů sociálního pojištění (od zaměstnavatelů i zaměstnanců) by mohl

Tabulka 1 Nejnižší úroveň zaručené mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu od 1. 1. 2020

Skupina prací	Nejnižší úroveň zaručené mzdy	
	v Kč za hodinu (+ zvýšení)	v Kč za měsíc (+ zvýšení)
1.	87,30 (+ 7,5 Kč)	14 600 (+ 1 250 Kč)
2.	96,30 (+ 8,2 Kč)	16 100 (+ 1 360 Kč)
3.	106,40 (+ 9,1 Kč)	17 800 (+ 1 520 Kč)
4.	117,40 (+ 10,0 Kč)	19 600 (+ 1 630 Kč)
5.	129,70 (+ 11,1 Kč)	21 700 (+ 1 850 Kč)
6.	143,20 (+ 12,3 Kč)	24 000 (+ 2 100 Kč)
7.	158,10 (+ 13,6 Kč)	26 500 (+ 2 320 Kč)
8.	174,60 (+ 15,0 Kč)	29 200 (+ 2 500 Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

činit cca **892 mil. Kč** za rok. Příjmy ze zdravotního pojištění by se mohly **zvýšit o cca 382 mil. Kč** za rok.

Počet zaměstnanců odměňovaných minimální mzdou se týká, jak uvedeno, jen velmi malého počtu. V souvislosti se zvýšením minimální mzdy dojde k **nárůstu mzdových nákladů na jednoho zaměstnance odměňovaného touto mzdou (včetně odvodů pojištění) o 20 070 Kč za rok**. Lze předpokládat zvýšení ročních mzdových nákladů zaměstnavatelů ve mzdové (podnikatelské) sféře **o cca 3,2 mld. Kč**. To jsou ale pouze zhruba **4,7 %** z celkového předpokládaného meziročního nárůstu objemu mezd v národním hospodářství a náklady zaměstnavatelů související s růstem minimální mzdy jsou tudíž nízké.

Pro zaměstnavatele by zvýšení minimální mzdy nemělo představovat podstatné riziko spojené s neúměrným zvýšením jejich nákladů, jež by vedlo k propouštění a nárůstu nezaměstnanosti. Je totiž právě období, kdy úroveň nezaměstnanosti dosahuje rekordně nízkých hodnot a na trhu práce panuje nedostatek potřebné volné pracovní síly (včetně té nequalifikované) a silná konkurence zaměstnavatelů při udržení stávajících i nábore nových zaměstnanců.

V současné době zvýšené poptávky po pracovní síle i na pozice, které nevyžadují vyšší požadavky na vzdělání nebo pracovní zkušenosti, musejí zaměstnavatelé reagovat i v oblasti odměňování, aby získali nové zaměstnance. **V souvislosti s úpravou minimální mzdy nebyl v České republice nikdy v minulosti zaznamenán přímý vliv na růst nezaměstnanosti**. Zvýšení minimální mzdy působí proti častému střídání zaměstnanců na těchto nequalifikovaných pozicích a může motivovat zaměstnance ke zvýšení produktivity v zájmu udržení svého pracovního místa. Příznivý ekonomický vývoj a poptávka po pracovní síle vedla (i přes nárůst minimální mzdy) k růstu zaměstnanosti a poklesu nezaměstnanosti. Úprava minimální mzdy by mohla přispět k omezení výplat mezd „na černo“, které jsou některými zaměstnavateli vypláceny vedle minimální mzdy, a ke zvýšení zájmu o práci domácích zaměstnanců na pracovních místech, kde jsou nyní často za-

městnávání cizinci. Zvýšení **minimální mzdy se projeví v legalizaci části výdělků, které jsou zaměstnancům vypláceny „na černo“**. **To by mělo příznivě ovlivnit šanci zaměstnanců na získání půjček a zvyšuje to i základ pro výpočet jejich starobních důchodů nebo popřípadě podpor v nezaměstnanosti**.

Nárůst minimální mzdy a nejnižších úrovní zaručené mzdy přispěje k pokrytí vyššího podílu životních nákladů na zabezpečení základních životních potřeb z vlastních pracovních příjmů zaměstnanců. Zvýšení minimální mzdy a nejnižších úrovní zaručené mzdy příznivě ovlivní úroveň mezd, platů a odměn z dohod zaměstnanců a zvýší tedy kupní sílu spotřebitelů – zaměstnanců i celkovou spotřebu domácností. Posílení kupní síly zaměstnanců by se mělo pozitivně projevit v poptávce po výrobcích a službách jednotlivých firem a podniků a jejich odbytu.

Mgr. Olga Bičáková

(olga.bicakova@seznam.cz) působila na Ministerstvu práce a sociálních věcí a ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i. Jako lektorka pracovala na Ministerstvu vnitra a na Magistrátu hlavního města Prahy. Přispívá do odborných časopisů zabývajících se problematikou zaměstnanosti.

Z novinek v knihovním fondu VÚPSVU

Aktuální otázky závislé práce / Jakub Tomšej, Lucie Matějka Řehořová, Patrik Stonjek. - Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 2019. - 93 stran. - ISBN 978-80-8797-587-9.

Deskriptory: ČR, pracovní místo sdílené, trh práce, práce netypická (viz recenzi tematicky související publikace na str. 34 tohoto čísla Fóra sociální politiky)

Vyhodnocení soustavy indikátorů Strategie sociálního začleňování České republiky pro roky 2014–2020 / Miroslava Rákocyzová, Tomáš Sirovátka, Ivana Šimíková. - 1. vyd. - Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2019. - 71 + 5 stran. - ISBN 978-80-7416-349-4.

Deskriptory: ČR, ochrana sociální, trh práce, Mezinárodní, VÚPSV